

BRE BANK SA

BRE Bank SA

**Skrócone sprawozdanie finansowe według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
za pierwsze półrocze 2009 roku**

Spis treści

	Strona
1. WYBRANE DANE FINANSOWE.....	3
2. SKRÓCONE DANE FINANSOWE	4
3. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	10
4. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	24
5. WYBRANE DANE OBJAŚNIAJĄCE	25

1. Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informacje uzupełniającą do skróconego sprawozdania finansowego BRE Banku SA za pierwsze półrocze 2009 roku.

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	I półrocze 2009 okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	I półrocze 2008 okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	I półrocze 2009 okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	I półrocze 2008 okres od 01.01.2008 do 30.06.2008
I. Przychody z tytułu odsetek	1 458 870	1 280 222	322 873	368 134
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	372 905	341 479	82 530	98 194
III. Wynik na działalności handlowej	212 289	242 879	46 983	69 841
IV. Wynik na działalności operacyjnej	19 090	695 726	4 225	200 059
V. Zysk brutto	19 090	695 726	4 225	200 059
VI. Zysk netto	23 949	660 072	5 300	189 807
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 388 465)	271 694	(528 609)	78 127
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(52 452)	237 579	(11 609)	68 317
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(195 895)	2 911 920	(43 355)	837 336
X. Przepływy pieniężne netto, razem	(2 636 812)	3 421 193	(583 572)	983 780
XXI. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,81	22,25	0,18	6,40
XXII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,81	22,24	0,18	6,40
XXIII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w tys. zł			w tys. EUR		
	Stan na 30.06.2009	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.06.2008	Stan na 30.06.2009	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.06.2008
I. Aktywa razem	71 022 380	72 355 392	55 972 690	15 890 098	17 341 432	16 687 344
II. Zobowiązania wobec banku centralnego	1 537 154	1 302 469	-	343 913	312 163	-
III. Zobowiązania wobec innych banków	20 017 301	20 142 760	11 018 843	4 478 544	4 827 620	3 285 088
IV. Zobowiązania wobec klientów	38 449 245	37 438 494	35 999 979	8 602 391	8 972 892	10 732 806
V. Kapitał własny	3 672 899	3 624 147	3 580 918	821 751	868 600	1 067 592
VI. Kapitał akcyjny	118 764	118 764	118 752	26 572	28 464	35 404
VII. Liczba akcji	29 690 882	29 690 882	29 687 937	29 690 882	29 690 882	29 687 937
VIII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	123,70	122,06	120,62	27,68	29,25	35,96
IX. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	123,59	121,98	120,59	27,65	29,23	35,95
X. Współczynnik wypłacalności	11,08	10,04	9,40	11,08	10,04	9,40

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs NBP z dnia 30 czerwca 2009 roku – 1 EUR = 4,4696 PLN, kurs z dnia 31 grudnia 2008 roku – 1 EUR = 4,1724 PLN oraz kurs NBP z dnia 30 czerwca 2008 roku – 1 EUR = 3,3542 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca dwóch kwartałów 2009 i 2008 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,5184 PLN i 1 EUR = 3,4776 PLN.

2. Skrócone dane finansowe

Rachunek zysków i strat

	Nota	Okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Okres od 01.01.2008 do 30.06.2008
Przychody z tytułu odsetek		1 458 870	1 280 222
Koszty odsetek		(783 356)	(766 678)
Wynik z tytułu odsetek		675 514	513 544
Przychody z tytułu opłat i prowizji		372 905	341 479
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(182 701)	(120 397)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		190 204	221 082
Przychody z tytułu dywidend		37 645	62 995
Wynik na działalności handlowej, w tym:		212 289	242 879
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		<i>232 522</i>	<i>251 220</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>		<i>(20 233)</i>	<i>(8 341)</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych		924	264 337
Pozostałe przychody operacyjne		46 245	21 693
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek		(578 679)	(63 615)
Ogólne koszty administracyjne		(463 430)	(483 711)
Amortyzacja		(92 635)	(74 066)
Pozostałe koszty operacyjne		(8 987)	(9 412)
Wynik działalności operacyjnej		19 090	695 726
Zysk brutto		19 090	695 726
Podatek dochodowy		4 859	(35 654)
Zysk netto		23 949	660 072
Zysk netto		23 949	660 072
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	5.22	29 690 882	29 670 203
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	5.22	0,81	22,25
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	5.22	29 717 904	29 676 607
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	5.22	0,81	22,24

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Okres od 01.01.2008 do 30.06.2008
Wynik finansowy	23 949	660 072
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu	30 265	(166 823)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (netto)	3 206	(2 259)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)	27 059	(164 564)
Dochody całkowite netto, razem	54 214	493 249

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
AKTYWA				
Kasa, operacje z bankiem centralnym		4 292 521	2 491 851	2 879 939
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym		12 284	9 238	24 536
Należności od banków		1 945 098	6 065 581	4 695 699
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		1 070 844	4 969 212	4 498 528
Pochodne instrumenty finansowe		3 507 647	5 612 313	2 497 513
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		45 031 342	42 257 165	31 494 680
Lokacyjne papiery wartościowe		10 209 373	5 498 171	5 116 882
- dostępne do sprzedaży		10 209 373	5 498 171	5 116 882
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		-	-	468 039
Aktywa zastawione		2 924 565	3 443 989	2 590 139
Inwestycje w jednostki zależne		474 393	457 305	444 808
Wartości niematerialne		405 121	406 360	382 492
Rzeczowe aktywa trwałe		593 113	601 649	538 637
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		157 963	156 747	67 730
Inne aktywa		398 116	385 811	273 068
Aktywa razem		71 022 380	72 355 392	55 972 690
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banku centralnego		1 537 154	1 302 469	-
Zobowiązania wobec innych banków		20 017 301	20 142 760	11 018 843
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu		3 865 038	6 211 316	2 566 015
Zobowiązania wobec Klientów		38 449 245	37 438 494	35 999 979
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	7 829	37 173
Zobowiązania podporządkowane		2 789 358	2 669 453	1 993 213
Pozostałe zobowiązania		560 972	654 676	599 876
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		-	214 145	96 209
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		86	81	65
Rezerwy		130 327	90 022	80 399
Zobowiązania razem		67 349 481	68 731 245	52 391 772
Kapitał własny				
Kapitał podstawowy:		1 521 683	1 521 683	1 521 294
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		118 764	118 764	118 752
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		1 402 919	1 402 919	1 402 542
Zyski zatrzymane		2 342 254	2 323 767	2 147 216
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		2 318 305	1 494 236	1 487 144
- Wynik roku bieżącego		23 949	829 531	660 072
Inne pozycje kapitału własnego		(191 038)	(221 303)	(87 592)
Kapitały razem		3 672 899	3 624 147	3 580 918
Kapitały i zobowiązania razem		71 022 380	72 355 392	55 972 690
Współczynnik wypłacalności		11,08	10,04	9,40
Wartość księgowa		3 672 899	3 624 147	3 580 918
Liczba akcji		29 690 882	29 690 882	29 687 937
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		123,70	122,06	120,62
Rozwodniona liczba akcji		29 717 904	29 711 586	29 694 341
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		123,59	121,98	120,59

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego		Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 1 stycznia 2009 r.	118 764	1 402 919	874 123	12 113	608 000	829 531	-	(10 610)	(210 693)	3 624 147
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2009 r.	118 764	1 402 919	874 123	12 113	608 000	829 531	-	(10 610)	(210 693)	3 624 147
Dochody całkowite razem							23 949	3 206	27 059	54 214
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	100 000	(100 000)	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	729 531	-	-	(729 531)	-	-	-	-
Program opcji pracowniczych	-	-	-	(5 462)	-	-	-	-	-	(5 462)
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	(5 462)	-	-	-	-	-	(5 462)
Stan na 30 czerwca 2009 r.	118 764	1 402 919	1 603 654	6 651	708 000	-	23 949	(7 404)	(183 634)	3 672 899

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego		Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	286 893	1 346	558 000	637 231	-	(2 552)	81 783	3 080 133
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	286 893	1 346	558 000	637 231	-	(2 552)	81 783	3 080 133
Dochody całkowite razem							829 531	(8 058)	(292 476)	528 997
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	50 000	(50 000)	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	587 231	-	-	(587 231)	-	-	-	-
Emisja akcji	121	2 784	-	-	-	-	-	-	-	2 905
Pozostałe zmiany	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
Program opcji pracowniczych	-	1 346	-	10 767	-	-	-	-	-	12 113
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	12 113	-	-	-	-	-	12 113
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	1 346	-	(1 346)	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 r.	118 764	1 402 919	874 123	12 113	608 000	-	829 531	(10 610)	(210 693)	3 624 147

BRE Bank SA**Skrócone sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku****(w tys. zł)**

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego		Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	286 893	1 346	558 000	637 231	-	(2 552)	81 783	3 080 133
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	286 893	1 346	558 000	637 231	-	(2 552)	81 783	3 080 133
Dochody całkowite razem							660 072	(2 259)	(164 564)	493 249
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-	-	-	-	50 000	(50 000)	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	587 231	-	-	(587 231)	-	-	-	-
Emisja akcji	109	2 513	-	-	-	-	-	-	-	2 622
Pozostałe zmiany	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
Program opcji pracowniczych	-	1 240	-	3 675	-	-	-	-	-	4 915
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	4 915	-	-	-	-	-	4 915
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	1 240	-	(1 240)	-	-	-	-	-	-
Stan na 30 czerwca 2008 r.	118 752	1 402 542	874 123	5 021	608 000	-	660 072	(4 811)	(82 781)	3 580 918

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(2 388 465)	271 694
Zysk przed opodatkowaniem	19 090	695 726
Korekty:	(2 407 555)	(424 032)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(264 444)	(118 417)
Amortyzacja	92 635	74 066
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	194 739	(106 040)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej	(1 652)	(269 993)
Utrata wartości aktywów finansowych	-	5 700
Dywidendy otrzymane	(37 554)	(60 444)
Odsteki otrzymane	(1 143 037)	(1 018 936)
Odsetki zapłacone	868 502	739 480
Zmiana stanu należności od banków	734 632	(666 564)
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	3 488 342	1 114 935
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	2 104 666	(233 668)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(1 746 421)	(4 231 225)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	(4 683 445)	808 679
Zmiana stanu pozostałych aktywów	25 012	(43 689)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(88 945)	309 346
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu	(2 346 278)	384 595
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	449 705	2 819 483
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	171	363
Zmiana stanu rezerw	40 305	11 568
Zmiana stanu innych zobowiązań	(94 488)	56 729
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 388 465)	271 694
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(52 452)	237 579
Wpływy z działalności inwestycyjnej	37 635	324 670
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 361	191
Inne wpływy inwestycyjne	36 274	324 479
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	90 087	87 091
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	11 980	5
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	77 363	87 086
Inne wydatki inwestycyjne	744	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(52 452)	237 579
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(195 895)	2 911 920
Wpływy z działalności finansowej	390 780	4 702 684
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	390 780	3 953 210
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	746 852
Z tytułu emisji akcji zwykłych	-	2 622
Wydatki z tytułu działalności finansowej	586 675	1 790 764
Spląty kredytów i pożyczek od banków	306 273	1 170 719
Spląty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów	5 753	102 798
Wykup dłużnych papierów wartościowych	8 000	-
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	359 500
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	4 678	4 832
Inne wydatki finansowe	261 971	152 915
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(195 895)	2 911 920
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	(2 636 812)	3 421 193
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	2 693	6 105
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	8 513 263	7 508 153
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	5 879 144	10 935 451

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

3.1. Podstawa sporządzenia

Skrócone sprawozdanie finansowe BRE Banku SA sporządzono za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2009 roku.

Prezentowane skrócone sprawozdanie finansowe za pierwsze półrocze 2009 roku spełnia wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” odnoszącego się do śródrocznych raportów finansowych.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy przekazywane jest do publicznej wiadomości łącznie z niniejszym skróconym sprawozdaniem finansowym i stanowi jego integralną część. Skrócone sprawozdanie finansowe Banku należy czytać łącznie ze skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy, aby uzyskać pełne zrozumienie wyniku i sytuacji finansowej emitenta.

Sporządzając skrócone sprawozdanie finansowe za pierwsze półrocze 2009 roku Bank zastosował, obowiązujący od 1 stycznia 2009 roku, zmieniony Międzynarodowy Standard Rachunkowości (MSR) 1, Prezentacja sprawozdań finansowych. Zmieniony MSR 1 zastosowano w odniesieniu do wszystkich prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresów sprawozdawczych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

3.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie amortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania amortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności od banków lub pozostałych klientów.

Odsetki od należności z utratą wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

3.3. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Bank nie zachowa dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowa część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania i doradztwa są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmuje się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Bank z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytyw.

3.4. Aktywa/zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji aktywów finansowych decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Bank. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenie.

Rozchód dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Bank klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- a) aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- b) przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Bank wyznacza całą hybrydową (łączną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- a) wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową lub
- b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łączny) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Bank dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- a) eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- b) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania

ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w Nocie 2.10, ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Bank nie wyznaczył żadnego aktywa finansowego/zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd Banku zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Bank przed terminem zapadalności części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W okresach prezentowanych w sprawozdaniu finansowym, w Banku nie było aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/ koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień rozliczenia transakcji - dzień, w którym Bank dostarcza lub otrzymuje dany składnik aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Bank ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

3.5. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

3.6. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele użytych może zostać wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwa defaultu, typ

zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana (zgodnie z MSR 39) jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

3.7. Umowy gwarancji finansowych

Zgodnie ze zmianą do MSR 39, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2006 roku, Bank ma obowiązek rozpoznawania w sprawozdaniu finansowym umów gwarancji finansowych.

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

1. wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
2. wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

3.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

3.9. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie i są ujmowane na dzień przekazania środków.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasifikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Bank sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell buy back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy sell back”.

Pożyczonych przez Bank papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba, że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach „buy sell back” oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach „sell buy back”.

W wyniku zawierania transakcji „sell buy back” na papierach posiadanych przez Bank, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Bank zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

3.10. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w sprawozdaniu finansowym Banku.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Bank wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Banku, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów:

- a) W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- b) Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- c) W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- d) Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- e) Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Bank dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Bank dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Bank się zabezpiecza.

W przypadku gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygasł albo został sprzedany, lub, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- a) Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- b) Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- c) Opcje na kontrakty futures
- d) Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- e) Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- a) Forward Rate Agreement (FRA)
- b) Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- c) Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- a) Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward
- b) Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- c) Opcje walutowe.

3.11. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

W przypadku transakcji, których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Bank zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

3.12. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

3.13. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Bank wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

3.14. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Zasady rachunkowości dotyczące aktywów przeznaczonych do likwidacji lub wycofania z używania opisane zostały w Nocie 3.15.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25 - 40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33 - 5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Bank ustala wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

3.15. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmują się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Bank zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Bank wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Banku, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

3.16. Odroczony podatek dochodowy

Bank tworzy rezerwę/aktywa na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmują się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmiana stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Bank wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

Bank ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Bank ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Bank i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

3.17. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Na koniec okresu sprawozdawczego kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości.

3.18. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów ujmuje się, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Banku, lecz jeszcze nie stanowiących jego zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią m. in. otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

3.19. Leasing

BRE Bank SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których Bank posiada aktywa będące przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są ujmowane jako koszty finansowe w rachunku zysków i strat i zmniejszają jednocześnie saldo zobowiązania. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane analogicznie do własnych środków trwałych.

3.20. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

3.21. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Bank prowadzi program wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi oraz jednostki dominującej najwyższego szczebla. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi w przypadku akcji własnych i zobowiązaniami w przypadku akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2 w trakcie trwania programu nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

3.22. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Banku.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

a) Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

b) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

c) Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Ponadto, w pozostałym kapitale rezerwowym ujmuje się wycenę opcji pracowniczych.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- różnic kursowych z wyceny pozycji strukturalnych.

3.23. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Banku, w tym oddziałów zagranicznych, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w innych pozycjach kapitałów.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w innych pozycjach kapitałów.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oddziałów zagranicznych przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w innych pozycjach kapitałów.

3.24. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych. Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu, ponieważ nie należą do Banku.

3.25. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2009 roku

- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 14 MSR 19, Pułap dla aktywów z tytułu programu określonych świadczeń, minimalne wymogi w zakresie finansowania i ich wzajemne oddziaływanie, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r.
- KIMSF 16, Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 października 2008 r. lub po tej dacie.
- MSSF 1 (Zmieniony), Zastosowanie MSSF po raz pierwszy i MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 2 – (Zmieniony) Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 23 (Zmieniony), Koszty finansowania zewnętrznego, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 32 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: prezentacja i MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające przy likwidacji, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2008 zmieniające 20 standardów, obowiązujące w większości za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 29 marca 2009 r. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 15, Umowy w zakresie sektora nieruchomości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 17, Dystrybucja do właścicieli aktywów nie będących środkami pieniężnymi, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 18, Przeniesienie aktywów do klienta, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- MSSF 2 – (Zmieniony) Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie. Zmiana nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 7 (Zmieniony), Instrumenty Finansowe: Ujawnienia, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Zmiana nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 39 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2009 lub po tej dacie. Zmiana nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- Pochodne Instrumenty wbudowane, Zmiany do KIMSF 9 i MSR 39, obowiązujące za okresy roczne kończące się po 30 czerwca 2009 r. Zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.
- Poprawki do MSSF 2009 zmieniające 12 standardów, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2010 r. Poprawki nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Bank uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Bank nie skorzystała z możliwości przeklasyfikowania instrumentów finansowych do innych kategorii na podstawie zmian do MSR 39 i MSSF 7 obowiązujących od 1 lipca 2008 roku.

3.26. Dane porównawcze

Dane sporządzone według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku są w pełni porównywalne z danymi bieżącego roku i w związku z tym nie wymagały przekształceń.

3.27. Segmenty branżowe

Dane dotyczące segmentów branżowych zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BRE Banku SA za I półrocze 2009 roku, sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 37,7 mln zł, lub zwiększeniu o 68,3 mln zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych, jak również zaistnienia innych faktów oraz okoliczności wskazujących na utratę wartości. Dodatkowo, obiektywnymi dowodami utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat znaczących negatywnych zmian mających miejsce w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji mogą nie zostać odzyskane. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywny dowód utraty wartości.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży

Utrata wartości i poprawa wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ustalana jest w dniu wyceny, tj. na koniec okresu sprawozdawczego, odrębnie dla każdego rodzaju dłużnego papieru wartościowego. Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia i wynikającego z podwyższonego ryzyka kredytowego, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych lub innych zaistniałych okoliczności wskazujących na powstanie utraty wartości. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego, zaklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży, wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie związany ze zdarzeniem mającym miejsce po utracie wartości ujętej w wyniku, strata z tytułu utraty wartości jest odwracana przez rachunek zysków i strat.

Gdyby doszło do istotnego i długotrwałego obniżenia wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży poniżej ich ceny nabycia, to szacowana utrata wartości portfela tych instrumentów finansowych wyniosłaby 2,8 mln zł, którą to kwotę należałoby obciążyć rachunek zysków i strat Banku w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny. Za istotne i długotrwałe obniżenie wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży przyjęto na potrzeby analizy obniżenie ratingów poszczególnych papierów wartościowych o cztery klasy ratingowe.

5. Wybrane dane objaśniające

5.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Prezentowany skrócony raport za pierwsze półrocze 2009 roku spełnia wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” odnoszącego się do śródrocznych raportów finansowych.

5.2. Jednolitość zasad rachunkowości i metod obliczeniowych stosowanych przy sporządzaniu raportu półrocznego i ostatniego rocznego sprawozdania finansowego

Szczegółowy opis zasad rachunkowości Banku przedstawiono w punkcie 3 Not do skróconego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2009 roku. Zasady rachunkowości przyjęte przez Bank zastosowano w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

5.3. Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

5.4. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są niezwykle ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

Wpływ ogólnosiwiatowego kryzysu gospodarczego na sytuację finansową BRE Banku SA

Konsekwencje ogólnosiwiatowego kryzysu gospodarczego, który ujawnił się w drugiej połowie 2008 roku zaznaczyły się silnie w pierwszej połowie 2009 roku. Znalazły swoje odzwierciedlenie w pogarszającej się sytuacji finansowej klientów banków, zarówno przedsiębiorstw jak i osób fizycznych. Jednocześnie utrzymywały się, choć z mniejszym nasileniem, ograniczenia w płynności rynku międzybankowego i związane z tym możliwości uzyskania finansowania długoterminowego, co wiąże się ze zwiększonym ryzykiem w sektorze. Te elementy związane z ogólnosiwiatowym kryzysem gospodarczym miały istotny wpływ na kondycję Banku.

Pogarszająca się sytuacja finansowa klientów, w przypadku osób fizycznych [1] znalazła odbicie w wyraźnym spadku jakości portfela kredytów gotówkowych odzwierciedlonym istotnym wzrostem rezerw. W odniesieniu do portfela kredytów korporacyjnych [2] Bank odnotował nasiloną migrację ratingów klientów do gorszych kategorii, niemniej zjawisko to nie wiązało się jak dotąd z istotnym wzrostem rezerw portfelowych, a tym bardziej liczbą pojedynczych przypadków „defaultów”. Nie zanotowano widocznego wzrostu liczby klientów Banku w stanie defaultu mimo wyraźnego wzrostu tego wskaźnika w gospodarce.

Podstawowym czynnikiem, którego działanie zdominowało obraz ryzyka kredytowego były problemy klientów korporacyjnych obciążonych negatywną wyceną transakcji pochodnych. Bank stanął przed koniecznością przeprowadzenia działań restrukturyzacyjnych zadłużenie klienta, a w skrajnych wypadkach czynności windykacyjnych. Wynikiem tych działań było istotne obniżenie ekspozycji z tytułu transakcji pochodnych, niemniej sytuacja finansowa części klientów spowodowała konieczność utworzenia znacznych odpisów, które przesądziły o wielkości półrocznego wyniku Banku. Niezależnie od tego Bank podjął szereg działań, których celem jest wczesne identyfikowanie problemowych ekspozycji klientów korporacyjnych oraz zaktualizował swoje procedury decyzyjne szczególnie w odniesieniu do klientów detalicznych.

O ile koniec 2008 roku przyniósł bardzo poważne zawirowania na rynku wywołane przede wszystkim gwałtownym załamaniem płynności [3] rynku międzybankowego, o tyle w pierwszej połowie 2009 roku zjawisko to powoli zanikało. Niemniej jednak w dalszym ciągu względnie ograniczony jest dostęp do średnio i długoterminowych źródeł finansowania. W konsekwencji, banki bardzo aktywnie zaczęły zabiegać o pozyskanie nowych depozytów, co zaowocowało swoistą „wojną depozytową” opartą przede wszystkim na oferowaniu korzystniejszych od konkurencji warunków cenowych. Dzięki konsekwentnej polityce nastawionej na stopniowe powiększanie bazy depozytowej poprzez elastyczną ofertę produktową oraz trwałych relacjach z klientami sytuacja płynnościowa jest stabilna.

[1] Ryzyko kredytowe - bankowość detaliczna:

W przypadku portfela detalicznego należy zauważyć utrzymującą się dobrą jakość portfela kredytów hipotecznych, na którą jak dotąd nie miało wpływu pogorszenie się sytuacji gospodarczej. Jednocześnie w widoczny sposób spadła jakość portfela kredytów gotówkowych, szczególnie w mBanku. To drugie zjawisko wynika z kompozycji portfela mBanku zawierającego dużą część kredytobiorców o słabej kondycji finansowej, a więc bardziej wrażliwych na zjawiska kryzysowe w gospodarce. Bank dostrzegając te problemy wprowadził istotne zmiany w polityce sprzedaży produktów gotówkowych, w większym stopniu kierując swoją ofertą do wewnętrznej bazy klientów. Modyfikacji uległy zasady udzielania kredytów gotówkowych, głównie w obszarze oceny zdolności kredytowej klientów, między innymi w celu ograniczenia zjawiska napływu klientów mogących znaleźć się potencjalnie w tzw. spirali zadłużenia. Wprowadzone zostały zmiany podnoszące skuteczność procesu weryfikacji kredytobiorców.

Wdrożone rozwiązania mają na celu nie tylko ograniczenie ryzyka kredytowego, ale również istotne zmniejszenie ryzyka operacyjnego wyłudzeń. Ze zmianą sposobu pozycjonowania produktów wiąże się również przebudowa modelu akwizycji klientów i skoncentrowanie się na wsparciu własnej sieci sprzedawców oraz zintensyfikowaniu cross-sellingu. Konstrukcja produktu kredytu gotówkowego została uproszczona tak, by nie generował dodatkowych problemów klientom o mniejszej świadomości finansowej oraz słabszym przygotowaniu do korzystania z bardziej wyrafinowanych instrumentów finansowych. Ponadto Bank rozszerzył monitoring ryzyka portfela kredytów gotówkowych. Przeglądy realizowane są dwustopniowo - na poziomie analiz przekrojowych oraz dla zidentyfikowanych obszarów zagrożeń - poprzez weryfikację indywidualnych transakcji. W ramach monitorowania terminowości spłat, znacznie zmieniony został proces kontaktu z klientami ze zidentyfikowanymi należnościami wymagalnymi. Bank rozszerzył kontakt z klientem o nowe kanały komunikacji między innymi SMS i e-mail przy czym pierwszy kontakt następuje już drugiego dnia po zanotowaniu opóźnienia w spłacie. Ostatnim z obszarów poddanych rewizji jest konstrukcja samego produktu, który po zmianach wprowadzonych w maju jest znacznie prostszy w obsłudze, zwłaszcza dla Klientów o mniejszej świadomości finansowej.

[2] Ryzyko kredytowe - bankowość korporacyjna:

Jak już wspomniano, na zjawisko powolnego pogarszania się sytuacji finansowej klientów korporacyjnych nałożyło się zjawisko związane z obciążeniem dużej grupy przedsiębiorstw negatywną wyceną instrumentów pochodnych. W przypadku niektórych z nich spowodowało to dużo głębsze problemy niż mogłoby to wynikać z faktycznego pogorszenia się sytuacji w europejskiej (w tym polskiej) gospodarce.

Zarząd zidentyfikował najważniejsze zagrożenia i podjął działania zmierzające do ograniczenia ich wpływu na kondycję finansową Banku. Podjęto decyzję o przyspieszeniu rocznej weryfikacji PD-ratingu klienta opierając analizę głównie o wyniki osiągane przez klientów Banku w IV kwartale 2008 roku i I kwartale 2009 roku. Zdaniem banku, dane finansowe kredytobiorców za wyżej wymienione okresy sprawozdawcze odzwierciedlają już skutki spowolnienia gospodarczego. Zidentyfikowano branże (przemysł stalowy, budownictwo, motoryzacja, przemysł meblarski, transport, produkcja i handel odzieżą) o podwyższonym poziomie ryzyka. W konsekwencji zaostrzono kryteria finansowania podmiotów z tych branż, wprowadzając szereg ograniczeń opartych o prawdopodobieństwo defaultu, jakość zabezpieczenia ekspozycji oraz jakość relacji biznesowej z Bankiem/Grupą. Jednocześnie zwiększono częstotliwość regularnych przeglądów sytuacji finansowej klientów, monitoringu finansowanych przedsięwzięć oraz weryfikacji wyceny przyjętych zabezpieczeń rzeczowych, szczególnie nieruchomości.

Grupa odnotowała znaczący przyrost poziomu rezerw związany przede wszystkim z ekspozycjami wynikającymi z zawartych przez kontrahentów Banku transakcji pochodnych. Rezerwy te stanowią 80% rezerw indywidualnych związanych w I półroczu 2009 roku. Jednocześnie warto podkreślić, że w roku 2008 stosunek związanych rezerw indywidualnych w stosunku do parametru Expected Loss kalkulowanego przez modele do wyceny ryzyka kredytowego kształtował się na poziomie znacznie niższym niż 1. Po I półroczu 2009 roku, stosunek rezerw indywidualnych skorygowanych (pomniejszonych) o rezerwy wynikające z ekspozycji na transakcje pochodne kształtuje się również na poziomie niższym niż 1. Mimo oczekiwania dalszego pogarszania się kondycji finansowej kredytobiorców Bank szacuje, że wyżej wymieniony iloraz kształtowałby się na poziomie zbliżonym do 1. Z tego powodu, rezerwy będące rezultatem ekspozycji na transakcje pochodne Bank traktuje jako zjawisko nadzwyczajne, wzmacniające oczekiwane pogorszenie kondycji finansowej kredytobiorców.

Bank przeprowadzając ocenę ryzyka klientów z ekspozycjami na instrumenty pochodne dokonał ich kategoryzacji do 5 grup ryzyka wraz z oszacowaniem poziomu koniecznych rezerw w oparciu o pokrycie otwartych pozycji walutowych wpływami w walucie, zdolność do generowania nadwyżki finansowej, wielkość ekspozycji kredytowej (produkty bilansowe oraz ekspozycja wynikająca z transakcji pochodnych), posiadane zabezpieczenia. W trakcie restrukturyzacji tych ekspozycji Bank stosuje indywidualne podejście (w zależności od sytuacji) polegające na restrukturyzacji zawartych transakcji, zamknięcie całości/części transakcji, zamknięcie całości/części transakcji i refinansowanie strat, zamiana wierzytelności na akcje/udziały. Najczęściej – ze względu na złożoność procesu restrukturyzacji – stosowanych jest kilka wskazanych wyżej technik jednocześnie. W stosunku do części klientów procesy restrukturyzacji nadal trwają, ze względu na niepewność co do dalszego kształtowania się otoczenia gospodarczego, w tym kursów PLN wobec głównych walut, niejednokrotnie dużą liczbę banków uczestniczących w procesie oraz zmieniające się otoczenie gospodarcze (generalnie malejący popyt na produkty/usługi kredytobiorców-eksporterów) i tym samym większą niż zwykle niepewność co do prognozowanych przez kredytobiorców wyników finansowych.

Migracja ratingów klientów ma wpływ na wielkość odpisów dokonywanych z tytułu rezerwy portfelowej. Jest ona tworzona na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Kwota rezerw jest sumą strat poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank. Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. Ustalono, że 9 miesięcy to średni okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji równy 9 miesięcy. Wielkość poniesionej straty jest założona na poziomie aktualnego zaangażowania pomnożonego przez

LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model ratingowy RC-POL na etapie kalkulacji EL-ratingu. Charakterystyka korporacyjnego systemu ratingowego jako modelu wrażliwego na zmiany cyklu koniunkturalnego (ang. Point-in-Time), jak też uwzględnienie w modelu finansowych danych śródrocznych oraz wskaźników ostrzegawczych w ocenie Zarządu Banku zapewnia adekwatną reakcję wyliczonych kwot rezerw portfelowych na zmieniające się warunki rynkowe.

Dodatkowo w IV kwartale 2008 roku zrezygnowano z poprzednio planowanej eliminacji dotychczasowych, konserwatywnych założeń modelu (Credit Conversion Factor- CCF=100%, coroczna rekaliibracja modelu) tak, aby zamortyzować oczekiwany efekt opóźnienia pomiędzy szybko pogarszającym się otoczeniem makroekonomicznym a wskazaniami modelu. W wyniku doświadczeń Banku związanych ze wspomnianym wcześniej problemem klientów Banku z tytułu instrumentów pochodnych, który miał decydujący wpływ na poziom ryzyka kredytowego Banku, rozszerzono model ratingowy dla klientów korporacyjnych o kwantyfikację wpływu obciążeń pozabilansowych na ryzyko niewypłacalności klienta. Obecnie trwa szczegółowa analiza realizowanych odzysków z zabezpieczeń w przypadkach default w celu określenia adekwatności parametryzacji modelu LGD. Wstępne wyniki wskazują, że model ten w sposób konserwatywny szacuje oczekiwane straty w przypadku zaniechania realizacji zobowiązań korporacyjnych.

[3] Zarządzanie płynnością:

W konsekwencji wspomnianej już ograniczonej podaży pieniądza na rynku międzybankowym kwestia zarządzania płynnością i finansowaniem długoterminowym stała się jeszcze istotniejsza. Bank monitorował płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania przepływów pieniężnych w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania zewnętrznych i wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco swą sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress tests. Znaczenie tych ostatnich wzrosło wraz z rosnącą zmiennością rynku oraz wspomnianym już ograniczeniem w płynności dostępnej na rynku. Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych. Dla potrzeb zabezpieczenia płynności Banku, Bank ustala źródła bieżącego i awaryjnego zasilania płynnościowego Banku, zwane rezerwami płynnościowymi. Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku. Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych. Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów i w portfelu kredytów w rachunkach bieżących. Ponadto, zakłada się stabilność portfela kredytów terminowych oraz możliwość wcześniejszej sprzedaży bądź zastawu portfela płynnych papierów wartościowych. Analizując sytuację płynnościową Banku w I półroczu 2009 roku należy podkreślić, że struktura finansowania Banku była stabilna. W strukturze finansowania największy udział miał portfel depozytów bieżących i terminowych klientów niebankowych. Drugim pod względem wielkości źródłem finansowania, był portfel długoterminowych pożyczek od banków (powyżej 1 roku), w tym głównie od Commerzbanku. Wspomniane pożyczki, łącznie z pożyczkami podporządkowanymi stanowiły podstawowe źródło finansowania portfela kredytów hipotecznych w CHF. Uzależnienie BRE Banku od finansowania z Money Market było nieznaczne (około 2% całości struktury finansowania). Bank w czasie kryzysu, w uzupełnieniu dziennego monitorowania ryzyka płynności, zwiększył liczbę i zakres analiz scenariuszowych, szczególnie typu stres test. Wyniki tych scenariuszy były regularnie prezentowane i omawiane na posiedzeniach ALCO, Komitetu Ryzyka oraz Zarządu. Procedury działania Banku na wypadek zagrożenia utraty płynności finansowej, uruchomione po upadku Lehman Brothers jako środek ostrożnościowy, potwierdziły swoją skuteczność. Na koniec I półrocza 2009 roku płynność i finansowanie Banku pozostawały na adekwatnym do potrzeb poziomie.

5.5. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W pierwszym półroczu 2009 roku nie wystąpiły istotne zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich okresach.

5.6. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W pierwszym półroczu 2009 roku Bank dokonał wykupu certyfikatów depozytowych o wartości 8 000 tys. zł

5.7. Wypłacone (lub zadeklarowane) dywidendy łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Zgodnie z uchwałą w sprawie podziału zysku za rok 2008, podjętą w dniu 16 marca 2009 roku przez XXII Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA, dywidenda za rok 2008 nie będzie wypłacona.

5.8. Wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności

Wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności Banku przedstawione zostały w punkcie 5 Not do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, na poziomie skonsolidowanym.

5.9. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2009 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

W dniu 31 lipca 2009 roku BRE Bank zawarł z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) umowę kredytu, na mocy której EBI udzieli Bankowi kredytu o wartości 100 000 tys. EUR (416 050 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 31 lipca 2009 roku).

5.10. Skutek zmian w strukturze jednostki w pierwszym półroczu 2009 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Banku.

5.11. Zmiany zobowiązań warunkowych

W pierwszym półroczu 2009 roku nie miały miejsca zmiany zobowiązań pozabilansowych o charakterze kredytowym tj. gwarancji, akredytyw oraz kwot niewykorzystanych kredytów, które nie wynikałyby z bieżącej działalności operacyjnej Banku. Nie wystąpił też pojedynczy przypadek udzielenia gwarancji bądź innego zobowiązania warunkowego o znaczącej dla Banku wartości.

5.12. Odpisanie wartości zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwrócenie takich odpisów

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Banku.

5.13. Dokonywanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwracanie odpisów z tego tytułu

W pierwszym półroczu 2009 roku w Banku nie dokonywano istotnych odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, jak również odwracania istotnych odpisów z tego tytułu.

5.14. Rozwiązanie rezerw na koszty restrukturyzacji

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Banku.

5.15. Nabycia i zbycia pozycji rzeczowych aktywów trwałych

W pierwszym półroczu 2009 roku nie miały miejsca znaczące transakcje nabycia bądź zbycia rzeczowych aktywów trwałych.

5.16. Poczynione zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Banku.

5.17. Korekty błędów poprzednich okresów

W pierwszym półroczu 2009 roku nie dokonywano korekty błędów okresów poprzednich.

5.18. Niespłatenie lub naruszenie umowy pożyczki i niepodjęcie działań naprawczych

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Banku.

5.19. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników za dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie półrocznym w stosunku do danych prognozowanych

BRE Bank nie podawał do publicznej wiadomości prognozy wyników finansowych na 2009 rok. Przekazany raportem bieżącym nr 25/2007 opis przyjętej strategii działania oraz celów, do których realizacji Bank będzie dążył, nie stanowi prognozy wyników finansowych, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r. Nr 33, poz. 259).

5.20. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 30 czerwca 2009 roku wyniosła 29 690 882 sztuk (30 czerwca 2008 r.: 29 687 937 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję (2008 r.: 4 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
11-12-86	zwykłe na okaziciela**	-	-	9 972 500	39 890 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
11-12-86	imiennie zwykłe**	-	-	27 500	110 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
20-10-93	zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	04-03-94	01-01-94
18-10-94	zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	17-02-95	01-01-95
28-05-97	zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	10-10-97	01-01-99
27-05-98	zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	20-08-98	01-01-99
24-05-00	zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	15-09-00	01-01-01
21-04-04	zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	30-06-04	01-01-04
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 355	9 420	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	11 400	45 600	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	37 164	148 656	w całości opłacone gotówką	11-08-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	44 194	176 776	w całości opłacone gotówką	09-09-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	60 670	242 680	w całości opłacone gotówką	18-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	13 520	54 080	w całości opłacone gotówką	12-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 815	19 260	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	28 580	114 320	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 399	213 596	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	14 750	59 000	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 320	213 280	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 040	12 160	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	46 230	184 920	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 700	78 800	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	92 015	368 060	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 159	76 636	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 357	33 428	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	108 194	432 776	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	20 541	82 164	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	17 000	68 000	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 619	10 476	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	33 007	132 028	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 730	10 920	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	48 122	192 488	w całości opłacone gotówką	09-08-06*	09-08-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	12-09-06*	12-09-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 430	13 720	w całości opłacone gotówką	11-10-06*	11-10-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	38 094	152 376	w całości opłacone gotówką	10-11-06*	10-11-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	15 005	60 020	w całości opłacone gotówką	08-12-06*	08-12-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	10-01-07*	10-01-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	200	800	w całości opłacone gotówką	16-02-07*	16-02-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	1 150	4 600	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	9 585	38 340	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	600	2 400	w całości opłacone gotówką	11-04-07*	11-04-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	32 964	131 856	w całości opłacone gotówką	17-05-07*	17-05-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 700	10 800	w całości opłacone gotówką	15-06-07*	15-06-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 640	34 560	w całości opłacone gotówką	12-07-07*	12-07-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	41 898	167 592	w całości opłacone gotówką	14-08-07*	14-08-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	400	1 600	w całości opłacone gotówką	14-09-07*	14-09-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 540	10 160	w całości opłacone gotówką	11-10-07*	11-10-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	30 807	123 228	w całości opłacone gotówką	15-11-07*	15-11-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	12 349	49 396	w całości opłacone gotówką	13-12-07*	13-12-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	13-02-08*	13-02-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 410	9 640	w całości opłacone gotówką	19-03-08*	19-03-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	650	2 600	w całości opłacone gotówką	15-04-08*	15-04-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	18 609	74 436	w całości opłacone gotówką	19-05-08*	19-05-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 900	19 600	w całości opłacone gotówką	13-06-08*	13-06-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 945	11 780	w całości opłacone gotówką	10-07-08*	10-07-08*
Liczba akcji, razem				29 690 882				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem					118 763 528			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)				4				

* Daty rejestracji akcji w KDPW S.A.

** Stan akcji na koniec okresu sprawozdawczego

5.21. Znaczące pakiety akcji

W pierwszym półroczu 2009 roku nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Banku.

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 30 czerwca 2009 roku posiadał 69,7847% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 31 grudnia 2008 roku – 69,7847%).

Zgodnie z zawiadomieniem przesłanym BRE Bankowi w dniu 7 listopada 2008 roku, Bank poinformował raportem bieżącym 139/2008, iż Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK posiadał 1 498 598 akcji BRE Banku, które obecnie stanowią 5,05% kapitału zakładowego BRE Banku SA i uprawniają do wykonywania 1 498 598 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA, co obecnie stanowi 5,05 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA.

Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 8 czerwca 2009 roku przesłanym BRE Bankowi przez ING Powszechnie Towarzystwo Emerytalne SA, Bank poinformował raportem bieżącym 33/2009, iż ING Otwarty Fundusz Emerytalny posiadał 1 488 715 akcji BRE Banku, które obecnie stanowią 5,01% kapitału zakładowego BRE Banku SA i uprawniają do wykonywania 1 488 715 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA, co obecnie stanowi 5,01 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA.

5.22. Zysk na jedną akcję (dane jednostkowe)

Zysk na jedną akcję za 6 miesięcy

	od 01.01.2009 za okres do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Podstawowy:		
Zysk netto	23 949	660 072
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 690 882	29 670 203
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	0,81	22,25
Rozwodniony:		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	23 949	660 072
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 690 882	29 670 203
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	27 022	6 404
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 717 904	29 676 607
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	0,81	22,24

5.23. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 30 czerwca 2009 roku BRE Bank SA („Bank”) nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 30 czerwca 2009 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Bank Leumi i Migdal Insurance Company przeciwko Bankowi o odszkodowanie

W chwili obecnej przeciwko BRE Bankowi w Sądzie w Jerozolimie toczy się postępowanie z powództwa Banku Leumi i towarzystwa ubezpieczeniowego ubezpieczającego Bank Leumi, Migdal Insurance Company, o odszkodowanie w wysokości 13,5 mln USD (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 30 czerwca 2009 roku kwotę 42,8 mln zł). Przedmiotowy proces początkowo toczył się z powództwa Art-B Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport – Import w Katowicach, w likwidacji („Art-B”) przeciwko głównemu pozwanemu Bankowi Leumi, zaś BRE Bank był przypozywany przez Bank Leumi. Z uwagi na zawarcie ugody pomiędzy Art-B i Bankiem Leumi oraz Migdal Insurance Company, na mocy której Art-B otrzymał od Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company kwotę 13,5 mln USD, Bank Leumi oraz Migdal Insurance Company żądają od BRE Banku zwrotu zapłaconej na rzecz Art-B kwoty 13,5 mln USD. Odpowiedzialność BRE Banku w stosunku do Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company ma charakter regresowy. Strony przekazały sprawę do mediacji, aby niezależny specjalista na podstawie zebranego materiału dowodowego dokonał oceny prawnej zaistniałego stanu faktycznego.

2. Sprawa z powództwa syndyka masy upadłości Zakładów Mięsnych POZMEAT SA z siedzibą w Poznaniu („Pozmeat”) przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 29 lipca 2005 roku przez syndyka masy upadłości Pozmeat przeciwko Bankowi oraz TTI. Wartość przedmiotu sporu wynosi 100 000 tys. zł. Przedmiotem roszczenia jest uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. („Garbary”) przez Pozmeat na rzecz TTI i następnie przez TTI na rzecz Banku. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, stanowiących jedyny majątek spółki Garbary

w dniu zawarcia transakcji zbycia udziałów w spółce Garbary przez Pozmeat (19 lipca 2001 roku). Sąd Okręgowy w Warszawie udzielił syndykowi zabezpieczenia poprzez zakazanie BRE Bankowi SA rozporządzania oraz obciążania udziałów w spółce Garbary.

W dniu 8 października 2008 roku Sąd wydał wyrok, w którym oddalił w całości powództwo syndyka. Wyrok nie jest prawomocny, syndyk wniósł apelację w dniu 8 grudnia 2008 roku.

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbarom

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 roku przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez Pozmeat jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w dniu 4 marca 2008 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania, przed którym postępowanie jest w toku.

4. Sprawa z powództwa Banku BPH SA przeciwko BRE Bank SA i Tele-Tech Investment Sp. z o.o.

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 listopada 2007 roku przez BPH o zapłatę odszkodowania w kwocie 34 880 tys. zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2004 roku do dnia zapłaty, z tytułu rzekomych czynów niedozwolonych polegających na tym, iż w sytuacji grożącej ZM Pozmeat SA niewypłacalności doszło do wyzbycia się przez ten podmiot na rzecz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. istotnego składnika majątku w postaci wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. (poprzednio Milenium Center Sp. z o.o.).

Sprawa została wszczęta przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd nie wyznaczył jeszcze pierwszej rozprawy w tej sprawie. W świetle treści pozwu, dochodzona tytułem odszkodowania kwota 34 880 tys. zł stanowi równowartość niezaspokojonej dotychczas w postępowaniu upadłościowym ZM Pozmeat SA wierzytelności z umowy kredytowej zawartej pomiędzy ZM Pozmeat SA i Bankiem BPH SA.

Pozwani złożyli odpowiedź na pozew, w której wnieśli o oddalenie powództwa ze względu na brak legitymacji czynnej po stronie powodowej. Na wypadek, gdyby Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji o braku legitymacji Banku BPH SA, pozwani odnieśli się merytorycznie do żądania pozwu, podnosząc, że ich zachowanie nie było bezprawne, oraz że powód nie wykazał, aby poniósł szkodę.

5. Roszczenia klientów Interbrok

Do dnia 4 sierpnia 2009 roku do Banku zwróciły się 62 osoby, które były w przeszłości klientami spółki Interbrok Investment E. Drożdż i Spółka Spółka jawna (dalej zwana Interbrok) z wezwaniem do zapłaty odszkodowań w łącznej wysokości 139 120 tys. zł. 59 osób za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Warszawie zaważowało Bank do próby ugodowej. Ponadto do dnia 4 sierpnia 2009 roku wpłynęło do Banku 8 pozwów o odszkodowania byłych klientów Interbrok na łączną kwotę 800 tys. zł, z zastrzeżeniem iż roszczenia mogą ulec rozszerzeniu do łącznej kwoty 5 950 tys. zł. Powodowie zarzucają Bankowi pomocnictwo w sprzecznym z prawem działaniu Interbrok, które wyrządziło Powodom szkodę. We wszystkich sprawach Bank wnosi o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwach zarzutami. Analiza prawna powyższych żądań wskazuje, iż brak jest istotnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie odpowiedzialności Banku w przedmiotowej sprawie. W związku z tym Grupa BRE Banku SA nie utworzyła rezerwy na powyższe roszczenia.

W dniu 8 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie rozstrzygnął jedną z wymienionych spraw sądowych i oddalił powództwo byłego klienta Interbrok.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 30 czerwca 2009 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W dniach od 20 marca do 8 kwietnia 2009 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie naliczania, deklarowania i odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku. W zakresie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W dniach od 14 maja do 30 czerwca 2008 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości mających znaczenie dla sprawozdania finansowego.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

5.24. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe na dzień 30 czerwca 2009 roku, 31 grudnia 2008 roku i 30 czerwca 2008 roku.

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	15 362 703	18 976 682	17 456 283
Zobowiązania udzielone	14 852 115	18 419 046	16 982 426
- finansowe	12 065 909	14 963 786	13 380 163
- gwarancyjne	2 536 206	3 020 853	2 858 784
- pozostałe	250 000	434 407	743 479
Zobowiązania otrzymane:	510 588	557 636	473 857
- finansowe	41 580	74 057	78 514
- gwarancyjne	469 008	483 579	395 343
2. Pochodne instrumenty finansowe	469 006 080	656 809 303	737 071 197
Instrumenty pochodne na stopę procentową	384 615 348	563 830 533	650 245 666
Walutowe instrumenty pochodne	82 506 601	91 580 962	80 583 662
Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	1 884 131	1 397 808	6 241 869
Pozycje pozabilansowe razem	484 368 783	675 785 985	754 527 480

5.25. Transakcje z podmiotami powiązanymi

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi przekraczające wyrażoną w złotych równowartość 500 000 EUR, były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

- W okresie od 15 maja do 22 czerwca 2009 roku BRE Bank zawarł dwie umowy z BRE Bankiem Hipotecznym („BBH”), podmiotem pośrednio zależnym od Banku, których łączna wartość wynosiła 550 000 tys. zł. Większą z umów była umowa z dnia 22 czerwca 2009 roku w sprawie subemisji usługowej. W ramach tej umowy Bank objął w dniu 24 czerwca 2009 roku 3-letnie hipoteczne listy zastawne wyemitowane przez BBH na kwotę 300 000 tys. zł.

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda należności i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 30 czerwca 2009 roku, 31 grudnia 2008 roku i 30 czerwca 2008 roku przedstawiają poniższe zestawienia:

BRE Bank SA**Skrócone sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku****(w tys. zł)**

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 30 czerwca 2009 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	770	-	-	1	-	-	-
2	BRE Bank Hipoteczny SA *)	988 089	182 193	22 635	-	-	-	270 404	-
3	BRE Corporate Finance SA	-	1 596	-	-	-	-	1 573	-
4	BRE Finance France SA	-	17 447	-	-	-	-	31 623	-
5	BRE Holding Sp. z o.o.	-	2 670	-	-	-	-	-	-
6	BRE Leasing Sp. z o.o. *)	129 154	73 474	1 744	-	-	-	29 808	-
7	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	1 393	-	(2)	-	-	-	-
8	BRE.locum SA	144 291	-	-	-	-	-	35 000	-
9	BRE Systems Sp. z o.o. (dawniej ServicePoint Sp. z o.o.)	615	264	10	(1)	9	-	385	-
10	BRE Ubezpieczenia TU SA	10 569	29 779	-	-	33 212	(7 473)	-	-
11	BRE Wealth Management SA	-	4 443	-	-	-	-	-	-
12	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	22 780	13 826	-	-	-	(13 705)	-	-
13	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	5 160	1 060 122	-	(9 969)	6 351	(1 650)	10 673	-
14	emFinanse Sp. z o.o.	-	10 276	-	-	-	-	-	-
15	Garbary Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	6 300	-
16	Polfactor SA *)	368 480	4 775	7 885	-	-	-	39 883	-
17	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	59 170	-	3 534	-	-	-	-	-
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG (Grupa Dominująca Najwyższego Szczebla)		566 547	20 025 584	11 048	(175 849)	-	-	854 112	138 650

*) BRE Bank SA posiada udziały w spółkach poprzez spółkę BRE Holding Sp. z o.o. w 100% zależną od Banku

BRE Bank SA**Skrócone sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku****(w tys. zł)**

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2008 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	847	-	-	2	-	-	-
2	BRE Bank Hipoteczny SA *)	696 622	56 877	37 093	-	-	-	269 046	-
3	BRE Corporate Finance SA	-	-	-	-	-	-	1 573	-
4	BRE Finance France SA	-	17 577	-	(18 993)	-	-	29 980	-
5	BRE Holding Sp. z o.o.	-	11 743	-	-	-	-	-	-
6	BRE Leasing Sp. z o.o. *)	206 293	46 229	11 030	(2 738)	-	-	102 375	-
7	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	715	-	(1)	1	-	-	-
8	BRE.locum SA	151 109	-	9 881	-	-	-	28 000	-
9	BRE Systems Sp. z o.o. (dawniej ServicePoint Sp. z o.o.)	-	150	9	(6)	17	-	1 000	-
10	BRE Ubezpieczenia TU SA	16 776	38 933	-	-	121 032	(11 338)	-	-
11	BRE Wealth Management SA	-	3 972	-	-	1 881	-	-	-
12	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	20 000	37 937	-	-	-	(26 352)	3 000	-
13	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	-	299 009	-	(21 468)	7 302	(3 961)	50 000	-
14	emFinanse Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	(4 496)	-	-
15	Intermarket Bank AG	-	-	3 889	-	-	-	-	-
16	Polfactor SA *)	347 181	3 464	19 614	-	-	-	53 232	-
17	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	51 972	-	5 563	-	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone									
Xtrade SA		-	34	-	(4)	7	-	-	-
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG (Grupa Dominująca Najwyższego Szczebla)		1 834 878	24 587 002	38 424	(549 414)	-	-	580 504	557 636

*) BRE Bank SA posiada udziały w spółkach poprzez spółkę BRE Holding Sp. z o.o. w 100% zależną od Banku

BRE Bank SA**Skrócone sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku****(w tys. zł)**

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 30 czerwca 2008 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	447	-	-	1	-	-	-
2	BRE Bank Hipoteczny SA *)	542 166	46 860	14 538	-	-	-	49 919	-
3	BRE Finance France SA	-	13 551	-	(18 296)	-	-	21 277	-
4	BRE Holding Sp. z o.o.	-	11 699	-	-	-	-	-	-
5	BRE Leasing Sp. z o.o. *)	246 591	30 988	4 912	-	-	-	105 474	-
6	BRE Ubezpieczenia TU SA	-	7 361	-	(236)	4	-	-	-
7	BRE Wealth Management SA (dawniej Skarbiec Investment Management SA)	-	3 197	-	-	-	-	-	-
8	BRE.locum SA	139 092	-	4 076	-	-	-	-	-
9	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	72	-	-	1	-	-	-
10	BREL-MAR Sp. z o.o.	-	-	-	-	1	-	-	-
11	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	13 073	10 006	-	-	-	(12 324)	4 608	-
12	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	4 059	369 064	-	(11 970)	3 804	(2 137)	70 000	-
13	emFinanse Sp. z o.o.	7 166	-	-	-	-	(3 537)	-	-
14	Intermarket Bank AG	77 147	-	2 048	-	-	-	-	-
15	Polfactor SA *)	310 653	-	8 313	-	-	-	101 529	-
16	ServicePoint Sp. z o.o.	-	456	3	(3)	4	-	500	-
17	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	39 036	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone									
1	Aegon PTE SA	-	6 079	-	(117)	6	-	-	-
2	Xtrade SA	-	112	-	(3)	4	-	-	-
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG (Grupa Dominująca Najwyższego Szczebla)		622 009	13 099 104	8 942	(216 918)	-	-	103 628	109 914

*) BRE Bank SA posiada udziały w spółkach poprzez spółkę BRE Holding Sp. z o.o. w 100% zależną od Banku

5.26. Udzielone poręczenia kredytu, pożyczki lub udzielone gwarancje o wartości powyżej 10% kapitałów własnych

Na dzień 30 czerwca 2009 roku w Banku nie występowało zaangażowanie z tytułu udzielonych gwarancji przekraczające 10% funduszy własnych.

5.27. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

W dniu 16 marca 2009 roku XXII Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA dokonało wyboru nowego (dziesiątego) członka Rady Nadzorczej BRE Banku, Pana Stefana Schmittmanna.

W dniu 10 czerwca 2009 roku Pan Bernd Loewen, Członek Zarządu BRE Banku SA, złożył ostateczną rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 1 lipca 2009 roku.

Uchwałą Rady Nadzorczej BRE Banku SA z dnia 10 lipca 2009 roku Pan Hans-Dieter Kemler został powołany na stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku odpowiedzialnego za pion bankowości inwestycyjnej, z dniem 10 lipca 2009 roku na okres do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu.